

Public Safety
Canada

Sécurité publique
Canada

Canada nask'athe ts'ęthiyę
chu sughua sehenut'a

Dęne ęesólyá dęne
t'ąt'u ęası heneręni,

Canada nask'athe t'ok'é
dęne ęesólyá dé t'ą bet'esı
ęası hoghędí ęęjį sı
publicsafety.gc.ca/nov

Canada

Dëne ʔesólyá dëne – t'at'u ʔası henerénı

ʔeja Canada k'eyaghé nats'edé k'ı dëne ʔesólyá dé yatı ʔa bets'edı hoʔa, dëne ʔası nedhe nółther ha bedaręta dé (nake neęę ʔası bedaręta dé ʔedırı Canada dëne darıłá kuę Correctional Services Canada hots'ı hulyé (CSC) huto dëne benarédı ʔëdoghelı hel Parole Board Canada hots'ı (PBC) hulyé, ʔeyı dëne begħa yatı netł'at'a ha neba hoʔası ʔesónıłá nıdë yunı. Ku ʔedırı yatıé kudane dëne tł'at'a hılé sı – begħa yatı horıłıh dé ʔerıhtł'ıs hıłtsı hotthé deza CSC hutó PBC bets'ęn, nezı nıł'á hoʔa.

Ku k'anı thılé ʔerıhtł'ıs nedhe hutł'ır nı *Canadian Victims Bill of Rights dëne ʔesólyá dé t'at'u boghedı hoʔa ghá* (CVBR) hulyé k'ı bet'á dëne ʔesónıłá de begħa t'at'u yatı betł'at'a ha holı sı. Ku ʔedırı ʔerıhtł'ıs k'ı dëne yatı henerenı horełıh dé t'at'u yatı begħónıdı chu t'á yatı betł'at'a ha yatı hıłı sı, ʔeyı chu t'at'u bets'edı

ha yatí ʔedırı CVBR hots'ı ʔerihł'ıs yé, t'at'u yatí beghonıdı chu t'a netłsí há neba hoʔa CSC beyatı chu PBC beyatı hołé honaré dēne t'á bedarıtá t'alyé ha chu honesı dēne ts'edı ha yatı hułı k'ı ʔedırı nıh nask'athé.

Ku ʔedırı yatıe netł'at'a ha nebá hoʔa husá?

Ku yatı netł'at'á ha nebá hoʔası ʔedırı yatı gharé netł'ı dé:

- T'a ʔá ʔēsónılyá k'ı netth'ı hutó nenı ʔá daghıʔá huto nets'ı ʔası besdohołı huto tsamba neghá hulé hájá dé ʔedırı dēne t'anıłá ts'ı ʔá, ku ʔedırı dēne t'á ʔēsónıłá k'ı ʔatı beghá nayatı hutó hulʔahılé kulı dēne ts'edı ha hoʔası, dēnenatłsí dēne ts'ęn yatı thıłłsí huto dēne ghá nayatı dēne heł; hutó
- T'á beł najdher ʔēsolyá huto belot'ıne huto nel nadher huto dēne benakanıłı dé bek'enelı huto t'á dēne ʔēsolyá k'ı tthęnę

yałtı ha dué dé (ba ɣeya hutó, yałtı ha dué hutó sekui hełı dé); huto

- Nęn boghııı ha neba hoɣa dé beskeęę huto t'a dęne bets'enı k'ı besdólı dé ɣedeba yałtı ha dué dé.

Ku ɣedıat'ú yatı negha nıt'a ha neba hoɣa ɣa?

ɣa t'a dęne ɣesónóldher k'ı begha yatı kudane begha yatı beredı hailé sı. Nęn huto t'a hııá sı neba yatı horeké horıııh dé neba hoɣası ɣerıht'ıs thełtı dé ɣedıre dęne begha ku ɣeyı “dęnezı nıt'a” hats'edı sı. Ku t'a dęne begha yatı horıııh k'ı nake nęnę ɣası bedaręta dé ɣedırı dęne begha CSC hutó PBC bets'ęn det'ıs hoɣa yatı hozeké ha. Ku nezı nııa de ɣedırı naké hots'ı bıneıt'u hots'ı nets'ęn yatı nııyé ha neba hoɣası.

Ku t'a dęne bedarıta (nake nęnę) k'aıı ha bedaręta dé provincial hots'ı hulta dé neba hoɣası ɣeyer hots'ı t'a dęne ɣedırı hodoghęııı

k'í ʔatł yatí netł'at'á ha PBC huto bets'ł. Ku Ontario, Quebec k'eyaghe chu Alberta naɔdher de ʔeyer t'á province parole board k'e delth'ı bel yaneltı hoʔa.

Ku ʔedłat'ú sezı nıʔá ʔá?

ku t'ok'e dēne nake neŋe ʔası ha bedaręta dé Correctional Service of Canada hulyé k'ı

1-866-806-2275 (nanıhıle)

csc-scc.gc.ca/victims-victimes

ku t'á dēne bedaharęta dé t'á dēne yēdoghółı Parole Board of Canada hulyé sı

1-866-789-4636 (nanıhılé)

canada.ca/en/parole-board/index.html

Ku hoketł'a ʔıgha yatı negha nıł'a horıłıh de CSC huto PBC bets'ł, t'ok'e naɔdher hoketł'a yekódoŋelya hoʔa t'axa hots'ł ʔıta huto ʔası ʔá nets'ł yatı negha ʔedı hajá de.

Ku ʔeyı ha nezı nıʔa horıłıh de t'á dene due hanıla tıda ts'ęn tth'u nel kohodı ha t'á dene provincial bedaręta k'ı Alberta k'eyaghe, Alberta

Parole Board bets'ęn yawułtı la (**JSG.AB-ParoleBoard@gov.ab.ca**): Ku Ontario k'eyaghe Parole ha K'oldé ts'ęn dułtı (1-888-579-2888); Quebec k'eyaghe Parole ha K'oldé ęęą ts'ęn dułtı (1-866-909-8912) ts'ęn; ęeyı hel t'ok'e losı ęęk'ech'a province daholda ęęą PBC ęeyer hułı ts'ęn dułtı la. Tok'e holá sı t'ą dene ęeya haralya bets'edı ha hoąą sı hułı sı t'ą Dene Due Halya ha Hoąası bası ęęą tsątsąne benı hułı k'e <http://www.justice.gc.ca/eng/cj-jp/victims-victimes/vsd-rsv/index.html>.

ku ęędłaghé gha yatı netl'at'a ha neba hoąą ęá?

ku nezi nıąą dé CSC huto PBC beheł, nets'ęn ęędırı yatı nętl'at'a ha:

- T'ą dęne ęęsonıłá sı bezı;
- T'anólther sı gha t'a huląą chu t'ok'e beghańayaıtı hots'ı yatı
- Ku t'oho bedaręta chu tanıłthá będarıta; chu
- T'oho ęęłotselę hots'ęn benaredı chu t'oho t'a dzıne beghót'ą sı.

Ku ʔeyi heł, nezı theʔą dé t'ok'e najdher honaré, ʔëdirı yatı tth'ı neghɔt'á ghónı horıłıh dé, ku t'ą dëne CSC t'esı yatı hoghëlnı hutó t'ą betł'esı nayatı PBC hots'ı hotié degharé nets'erenı lahot'ı dé nets'ęn yatı heredı ha t'ą dëne ʔası nołdher behonié beredı ha:

- T'anelt'é beghayé;
- T'ok'e bedarıtą haiyórıla;
- Ku ʔeyi dëne dıłtı de, t'at'e ʔá dıłtı chu t'ok'e ts'ęn dıłtı sı ghaı chu t'anıłtha bedarıtą yatı chu t'oho k'arı ʔı beredı ts'ęn tth'u dëne k'arı boghedı ts'ęn dıııyá dé ghaı yatı;
- CSC hots'ı dëne yatı godhé thëłtsı dé dëne t'ok'e boghedı Immigration chu Refugee Protection Act dëne ʔëladıne neıę hots'ı thëheshá dé t'at'u dądél ha ʔerıhtł'ıs nedhe hots'ı yatı beredı ts'ęn tth'u dëne heł kohodı hoʔą;
- Ku t'ą dëne bedarıtą k'ı t'at'u ʔá sughú ha honełten hutó hılchu dé;

- Ku t'a dué nolther sí chu t'a dué nolther k'ojá t'a hulʔá k'í;
- T'a dzine be nʔt'á behayatí ha PBC yerení xá;
- Ku ʔédırı dēne k'í beredí ha horeké huto horeké hílé dé PBC hots'ı́ dēne ts'ən;
- Ku ʔédırı dēne k'í PBC hots'ən yatí godhé horéké ha dé ku ʔeyı bek'enayatí ha t'anodher; chu
- T'at'é ʔa ʔédırı dēne begħá yatí dé dēne nalé hílé horelɣ ha horeké dé t'at'é ʔá ʔédırı yatı 140(1) hultá dēne ʔələts'elē hots'ən benaredí ha Corrections chu Conditional Release Act (CCRA) hots'ı́ ʔerıhtı́ıs nedhe gharé.

Ku ʔédırı yatíé tth'ı́ nets'ən beredí għonı́ t'á dēne k'oldhere k'ı́ PBC¹ huto t'á k'oldere CSC²:

¹ ku t'á dēne k'oldhere PBC hots'ı́ (hutó t'á helʔa sí) bett'esi sí t'at'u neyatíé t'á dēne ʔası nolther datedhe lahot'ı́ dé netédhe yatı holé għonı́.

² ku ʔédırı k'oldhere k'ı́ CSC hə(huto t'á yeba yaltı́) hanɣdhen hu horelyı́ dēne ha horelɣ għonı́ ʔá ʔédırı yatı beredí dé

- T'a dzɪne k'e ʔədɪrɪ dɛne benaredí ha ʔɛłots'ele hots'ɛn huto la ha tɪghá huto parole ʔɛłotsele ʔɛdogólnɪ hel beredí chu t'oho bedaharetɪ ha;
- Ku t'a yatí ʔá ʔɛdoghólnɪ t'oho thilé ts'ɛn hulé ha begħot'á, la ha hu, beredí parole ʔá chu t'oho benaredí ha t'at'e ʔá thilé ts'ɛn hulé ha begħot'á; chu
- T'ok'e ts'ɛn heghá ha thilé ts'ɛn hulé ha, la basɪ hu, parole ʔá beredí dé, chu t'oho benaredí chu t'ok'e dɛne t'á ʔɛsɪlá ts'ɪdhilé hoʔɪ dé daɪɪ ha ʔeyer ts'ɛn hegalí dé.

Ku t'oho ʔədɪrɪ yatí nets'ɛn nɪɪyá dé CSC hots'ɪ k'oldere betɪɪ yatí nets'ɛn 14 dzɪne dɛne benaredí ha nuɪ'á dé yatí negħá nɪt'á ha t'oho benaredɪ ghonɪ ha. Ku ʔaɪɪ t'á K'older CSC hots'ɪ nets'ɛn yatí nɪʔá hoʔá ʔədɪrɪ yatí dɪt'á hadé hotthe ts'ɛn tth'u.

Ku t'á dëne ʔësónłther k'ı provincial dëne darłá ts'ęn dıłtı dé, yatı negha nıł'á ghonı t'ok'e ts'ęn ʔeyı dëne dıłtı ts'ęn chu t'ok'e bedarıtą gha yatı heł.

ʔa nezi thęʔa ʔá, t'oho losı nezi narıʔá horıłıh dé neba hoʔası t'á dëne ʔësónłá sı begha.

Ku ʔalı yatı horıłıh dé dëne hodoghółı bedarıtą hots'ı benaredı ts'ęn tth'u Parole Board Canada hots'ı:

T'á losı dëne t'oho losı yatı horełıh de ba hoʔası dëne t'á dëne ʔësólá sı begha t'a PBC t'ayılá sı gha chu PBC t'ok'e yatı k'onı hots'ı. Ku ʔedırı yatı k'onı k'ı t'a yatı gharé benaredı gha hułı chu t'oho bedanarętı ha dzıne nıł'á hu bek'onı hu t'ąt'e ʔa horeké nadı ha PBC hots'ı t'ats'edı sı ku hotie boghedı hoʔa t'á losı yeʔıh ch'a dëne ʔësólé ch'a dałı ha dëne hotie ʔedoghėłnı de.

Nëyatié ditth'agh hoṛṛá t'ṛt'u dëne darjta chu benaredí de ha

CSC chu PBC hots'j dëne haradí hu t'oho losí dëne nuhets'ën yatí nṛṛá horeljh dé ba hoṛṛási sughua hoṛṛá há t'ṛt'é ṛa due hanjlyá sí basí horelyu nénaré tth'í dëne ha sughua hoṛṛá. Ku t'á dëne ṛesólyá k'í t'oho losí ba hoṛṛási yatíe hełtsí chu yatí CSC chu PBC hots'j dëne ghareṛṛá ha. Ku ṛaṛly yatí horjké tth'í neba hoṛṛási chu nenalı behayatı horjlıh tth'í dé hutó PBC t'a yatı thēłtsı neṛlıh horjlıh dé neba hoṛṛási, t'ṛt'u neba horená ghılé chu t'ṛt'u tsamba ṛá huto (t'a nets'j ṛası hesdoṛly chu t'a negha hulé sı bası) ṛēdıı dëne t'anółther ts'j ṛá. Ku ṛeyı datedhe tth'ı ṛerıht'ıs nadá nełtsı horjlıh huto yatı naltsı tth'ı horjlıh de neba hoṛṛási PBC bets'ën ha t'oho ṛēdıı dëne begha yatı dé benarēdı ts'ën tth'u. Ku t'a gha yatı thjłtsı sı begha ṛerıht'ıs tth'ı det'ıs hoṛṛá. PBC hots'j dëne hotthe ts'ën tth'u neyatı gha ṛerıht'ıs hoṛly sı 30 dzıne ts'ën tth'u begha nṛlyé hoṛṛá nayatı ts'ën tth'u, ku bēk'e dëne yatı k'e yatı t'oreṛá hadé, 45 dzıne ts'ën tth'u hanēlé hoṛṛá.

Ku ʔaɫɥ tsʌmba horɣɣɣ dé dēne ts'edɪ ha tsʌmba hɥɣ sɪ Canada hots'ɣ dēnesɣyanɣɣtɣ dēne ha k'oldé beɫ Justice Canada beɫ, t'oho PBC dēne nadayaɫɣ t'ʌ dēne ʔesɣnɣɣlá sɪ begɣʌ. Kulɣ hotthe CSC chu PBC beɫ nezi thēʔʌ hoʔʌ nets'edɪ horɣɣɣ tsʌmba ʔa. Ku ʔedɪrɣ tsʌmba thēʔʌ k'ɪ dēne nets'énɣ ha horɣɣɣ de bets'edɪ tth'ɪ ha hoʔʌsɪ t'oho PBC nadayaɫɣ dé.

Ku ʔaɫɥ ʔedɪrɣ ghʌ yati hɥɣʌá horɣɣɣ dé ʔeja yati hɥɣ sɪ tsʌtsʌne benɣ hɥɣ k'e dēnesɣyanɣɣtɣ dēne bets'ɣ Canada Justice hulyé ʔeja: **justice.gc.ca/eng/fund-fina/cj-jp/fund-fond/attend-audience.html**.

Ku t'a yati thɣtsɣ k'ɪ t'ʌ dēne ʔesɣnɣɣlá beɫ yati nɣt'á ha husʌʔ

Ku negɣʌ t'a yati hɥɣ sɪ t'ok'e naɣdher hu nets'ɣ beyeyati huto t'ʌt'u nɣɣʌá daɣ ghʌ yati t'ʌ dēne ʔesɣnɣɣlá beɫ yati kohodɣ hailé. Ku t'a nih k'e beɫ'a ʔasɪ sēhóʔʌ ts'ɣ ʔerɣht'ɣs gharé CSC chu PBC hadé nahɣyé negɣʌ yati herenɣ hoʔʌ beɫ'a dēne ní hoɫé ha t'arɣnɣ chu t'a yati hɥɣ sɪ ʔeyɣ ghʌ.

Ku CSC hots'ı dēne ʔedłat'u neyatie t'orełʔá ʔá?

Ku ʔedırı yatı thıtsı dé neghą Victim Impact Statement hulye t'oho dēne t'ą ʔēsɔnıłá beghą nayaıtı, CSC hots'ı dēne nets'ı yatı hułı sı t'oho neł yatı holı nıısı horelyu ʔēla thēla hası. Ku t'oho dēne besıyanıtı hogharé, ʔerıht'ıs det'ıs dalyé ha hoʔası bet'a yatı CSC ts'ęnı ha benı dałtı ha – t'oho yeghą nadé dé ha. Ku neghą yatı t'a hułı sı CSC chu PBC tth'ı bet'alye chu bet'oreʔá hası:

- Bet'a dēnenı holé t'at'u dēne sıyanıtı ha chu t'at'u dēne xa horelyu hoghédı ha;
- Ku yatı holé tth'ı ha PBC bets'ęn t'at'u t'ą dēne beghąnayaıtı sı ʔédoghėlnı hel benarédı ha, chu t'oho beredı dé t'a gharé beredı ha yatı bek'e nıł'á hoʔą chu t'a yatı ʔa ʔédóghólnı ha;
- Ku t'oho benı dałtı ʔedırı dēne t'alyé ha t'oho la hıłchú horelıh dé chu ʔēłotsēle hulé ha beghót'á ha; chu

- Hotié degharé ʔédırı dēne t'alyé ha ʔaɫɥ nahéltth'ı ghoní huto bets'édí ha ʔası k'enadher hoʔa dé.

Ku PBC hots'ı dēne ʔédıɫ'tu neyatié t'oreɫʔá ʔá?

Ku t'a yatié PBC beɫ nıʔá k'ı bet'oréʔá sı bet'a yets'énı ha t'anılyá daɫı gha yati gharé chu t'at'u ʔédırı dēne t'anóɫther yet'a t'ajá sı gha yenerení ha. Ku ʔédırı yati k'ı PBC yet'oreıdhí ha ʔédırı ʔası neɫıh de dēne t'ajá sı gha;

- Ku ʔédırı dēne t'anóɫther sı bası ʔaɫɥ kónóıdhí nadıı ghonı ʔédoghéıhı heɫ benaredí dé; chu
- ʔaɫɥ yati beghoré'tá t'at'u ʔédoghéıhı ha t'oho benaredí de t'at'u boghéıdı ha ʔaɫɥ ʔası noıthı ch'a, ku ʔédırı dēne nets'ıdhılé nadher dé huto nelot'ıne heıı dé t'at'u boghéıdı ʔédırı gharé.

Ku t'oho losı ʔedı halya de ʔedırı CVBR ʔerııht'ı sı k'e ʔedırı PBC hots'ı dene t'a dene due halya sı beba nı't'a hoʔa kots'edı ha t'a ʔeya yıla sı

benarédi ts'ęn tth'u Tha-Hots'ęn Boghedí hoꝝa gharé ku ɣeyi t'ą due halyá sɪ ɣerihł'is thełtsɪ de. Ku CCRA hots'ɪ dene t'ą ɣediri ha K'oldé k'i t'ą dene due haɫa ɣedoghelnɪ hoꝝa t'oho ɣelotsele ts'ęn benaredí de tɪgha ha, benaredí huto t'oho tɪja de. Ku ɣediri lał'e hats'edi sɪ, ku t'ą K'oldé ɣediri dene ts'ęn yatı hełtsı ghonɪ t'ą dene due haɫa sɪ nets'ęn nayalıtı hoꝝa hıle, huto nech'ası nadher hoꝝa nekuę ch'ası daɫɪ ha.

Ku t'ąt'u ɣediri dene benarédi ts'ęn tth'u t'ąt'u sehudé?

Ku ɣediri bası dene ha honejer nɪdhęn dé ɣediri dene t'ąt'u benaredí heł ɣedoghelnɪ hoꝝa, ɣeyi honaré ɣası net'ɪ tth'ı hoꝝa ɣediri dene t'ok'e nodé ts'ęn nɪdá ts'ęn tth'u. Ku ɣeyi nahıé ɣası ɣediri sɪ:

- hotié honırɪnɪ hoꝝa - CSC chu PBC beł nezi nɪɣá hotthé ts'ęn tth'u;

- CSC chu PBC t'anjdhën sı beł yatı nıqá la;
- Dëne nałtsı dëne tth'ı kolınj la ƣedırı dëne benaredı ha; dëne nets'eranı ha horıké la;
- Dëne nets'eranı ha tth'ı hıqá la;
- Ku yatı tth'ı hıqı la ƣedırı dëne bech'ası naıdher ha nekuğ chu t'ok'e dëne naradé sı bası;
- Hoket'á yatı chu ƣerıht'ıs k'úlnı begha t'a dëne nałtsı dëne net'ayılá sı, dëne ghaı nayatı kuę chu dëne darılá kuę/parole hots'ı chu t'axaı nets'ıdhılé het'ı dé;
- Ku t'oho neł due nıdhën nołther dé kudane begha yatı hıqı la; chu
- ƣerıht'ıs horıké la nets'ıdhılé hoıı ch'a.

Ku t'at'u dëne ts'edí ha hoʔa ʔejá náné hoʔá

Canada nask'athé hotié sehóʔa ha hoghédí hoʔa: T'ok'e dëne ts'edí ha dëne hujl

Ku t'a dëne delth'th'í, bet'esí ʔası het'el ha nadareya sɪ, dëne ʔësolyá dé ts'eranɪ ha National Office hulye, ku dëne t'a tha hots'ən bedarəʔa ha sɪ. Ku ʔeyɪ dëne k'í ʔëdirɪ laʔ'e ʔası k'endaradé sɪ:

- ku yatɪ ʔëlele dëne t'a dué halyá sɪ ba, dëne nuhets'eranɪ daɪɪ chu honesí dëne tth'í ba;
- ku dëne t'a due halyá sɪ hel dayatɪ hokët't'a, ʔeyɪ chu dëne yets'eranɪ chu honesí dëne tth'í hel;
- ku dëne t'a dué halyá sɪ beyatɪ tth'í ditth'agh hoʔa hokët't'a bet'a yatɪ nedhe ho'é ha;
- ku dëne baɪt'u nihts'ən k'olde hel ʔëghadalan province chu federal hots'ɪ ʔası nodhɪ ts'ən tth'u hotthe yek'enedé;

- hotthe ʔası k'énadé yatı nedhe hołé dēne ha sughua hoʔą ha k'oldere hel, Minister Public Safety hots'ı chu dēne due norełtth'er dé ha dēne ts'eranı Emergency Preparedness hulye heł, ku yatı godhe hołé dé tth'ı dēne heł yatı dałtsı CCRA hobası.

Ku ʔałı ʔedırı gha yatı horıłıh dé ʔedırı dēne benarédı ts'ən tth'u, ʔeją dēne National Victims dēne ʔesolyá dé ha nadarėlyá tsątsąne benı hıłı k'é nanuťá la ʔeją publicsafety.gc.ca/nov ts'ən.

Dēne darıłá nedhe ʔeją nih nask'athé Correction Service Canada hots'ı: Dēne ʔesolya ts'eranı ha

Ku t'ą dēne dué halayá sı dēnezı nałtsı heł CSC hots'ı dēne t'ok'e dēne naradé ts'ıdhılé heł tth'ı dēne ts'eranı ha dēne naradé sı Regional Victim services ha k'olde hulye chu dēne ts'eranı ha Victims Services Officers dolyé, bet'esi yatı heł'al ha hotthe behayałtı nı 26 hulta k'e ʔerıhtł'ıs nedhe dēne darıła chu dēne henaredı yatı k'e

Corrections chu Conditional Release Act hulyé (CCRA) hulyé. Ku ʔeyı dēne k'ı dēne ts'ən yatı nıʔá hu dēne t'á ʔesolya hots'ı yatı nałtsı hu dēne t'a due halya sı horełker dé, dēne heł dayalı hu dēne darıla chu dēne henaredı dałı gha, ku ʔeyı heł CSC t'a sug hau hok'enedé chu t'á sehenut'a gha dēne heł dayalı łı, ku ʔeyı heł tats'ən nih ts'ən k'olde tth'ı heł ʔeghadalna provincial, territorial chu federal heł. Ku ʔatı begha horusker nıdhən de CSC ts'ən dułtsı la nanıhılé **1-866-806-2275** huto tsatsane benıhıı k'e nanıtá la ʔeja: **csc-scc.gc.ca/victims-victimes**.

Dēne darılá nedhe ʔeja nih nask'athé Correction Service Canada hots'ı: dēne ʔēla boheł sehenut'a ha dēne nadarelyá

CSC hots'ı dēne t'á dēne ʔesonıla chu ʔēłghaunútyé horıłıh dé dēne ha hoʔası (VOM)

victim-offender mediation hulyé ʔejā dēne k’at’u ʔēla ʔasi k’enadé hodorel̄h de (RO) Restorative Opportunities hulyé. VOM hots’ı̄ dēne neba hoʔāsı t’ā dēne due han̄l̄á beʔ yanēʔı̄ hor̄ı̄l̄h dé begħan̄ı̄n̄ı̄lé ha, ku dēne nets’en̄ı̄ heʔ kolyé ha. Ku ʔēdı̄rı̄ RO ha ʔasi k’ı̄ dēne t’an̄l̄á sı̄ beʔ yanēʔı̄ ha neba hoʔāsı, ʔeyı̄ dé ʔēd̄ı̄n̄ı̄ tth’ı̄ yegħā nanedher ha t’ā ʔā due han̄l̄ā sı̄ għā, ʔeyı̄ ghare bedarēʔı̄ laʔ’e ha lá. VOM hekoth de dēne gharé sı̄ t’ā horel̄h dāl̄ı̄ ghare sı̄, ʔerı̄h̄t’ı̄s hol̄ı̄ bası̄ ʔerı̄h̄t’ı̄s nadá hol̄ı̄ tth’ı̄ chu dēne ʔēla deʔtth’ı̄ heʔ.

Ku dēne ʔēdı̄rı̄ k’e hedéʔ hodorel̄h de ʔēd̄ı̄n̄ı̄ han̄ı̄dh̄en ʔá dezā RO ts’ı̄ dēne heʔ. Ku ʔāl̄ı̄ begħā hon̄ı̄rusn̄ı̄ n̄ı̄dh̄en dé ʔejā nan̄ı̄hı̄lé ts’ēn̄ duʔt̄sı̄ la **613-947-7309** hots’ēn̄, ku ts̄āts̄ane ben̄ı̄ hı̄l̄ı̄ k’e bets’ēn̄ ʔerı̄h̄t’ı̄s n̄ı̄dh̄en de email ʔejā sı̄ **restorativejustice@csc-scc.gc.ca**, ʔeyı̄ huto ts̄āts̄ane ben̄ı̄ hı̄l̄ı̄ k’e nanustá n̄ı̄dh̄en dé ʔejā sı̄: **csc-scc.gc.ca/text/rj/index-eng.shtml**.

Ku dëne benaredí ts'ęn tth'u dëne yehadayatı dëne Parole Board Canada hots'ı: t'ok'e narodé sı ha dëne yatı heʔat ha nadarelyá

PBC hots'ı dëne naŋı dëne nuhets'eranı ha nadarelyá sı ʔeja honaré Regional Communications Officers hulyé (RCO) ʔeja nuhenęę ts'ıdhlé narade sı dëne ts'eranı ha. Ku ʔedırı dëne k'ı nuhezı narałtı hu dëne yatı gharąʔa hu t'oho dëne t'a bedarıtı t'at'u benaredı dıı gı. Ku ʔedırı dëne (RCO) k'ı dëne heł yatı herenı t'a yatı holı sı t'a dëne benaredı gı t'oho bozeker dé; ku dëne t'a due halyá sı bets'edı ha tth'ı dëne ts'eranı sı; ʔeyı hel dëne t'a due halyá sı hel sehudé yatı nałtı dıı heł PBC nadayatı ts'ęn tth'u, t'oho PBC hots'ı dëne nadayatı dé neł delłth'ı nets'eranı ha.

Ku ʔatı ʔedırı beghı horusker nıdhen dé nanıhıle dııtı la ʔeja hots'ęn PBC **1-866-789-4636**, ʔeyı huto tsatsane benıhııı k'e nanıtı la ʔeja: **canada.ca/en/parole-board/index.html**.

Canada bets'ı dēnesıyanıftı ha k'oldé Justice Canada hulyé: dēne t'a due halyá sı ha yatı daftı

PCVI hots'ı dēne ʔejá Canada bets'ı dēnesıyanıftı dēne ha k'oldé Justice hulyé k'ı dēne natthé hedéł sı ʔédırı lať'é yatı hołé hadé:

- t'a dēne dué halyá sı ts'eraní hotié ʔası henerenı ha t'oho dēne begħá nayatı chu t'a yatı begħaré sehoʔá dałı ha hotié dēne ts'enı;
- ku t'a dēne due halyá sı beyatıe hotié degħaré naltsı hoʔá t'a yatı ʔédırı lať'é ʔası hogħedı għaré chu hołé hadé;
- ku ʔejá nañehoʔá chu nih bañı ʔédırı lať'e ʔası għá yatı dé hotié degħaré Canada huto ʔəla dıñé neñé t'ahodı sı hotié dēne ha hok'enádé sı.

Ku honesı ʔédırı PVI t'a daftı sı ʔédırı heł sı:

- t'a “dēne dué halyá” sı ha hok'aneltá t'a yatı nedhe bet'a ʔası sehóʔá chu t'a yatı ʔédırı għaré hogħodı nełıh ıı neba;

- nadanētá t'á dēne dué halyá sɨ bebasí t'a yatɨ hujɨ sɨ bet'a yatɨ godhé hołé huto to ʔasɨ nezɨ chu ʔasɨ hodoret'ɨ hijá ts'ęn tth'u;
- ku t'a tsamba ʔa dēne ts'edɨ hodoghēlnɨ, ʔēdirɨ tsamba k'ɨ dēne ts'edɨ chu dēne ha ʔasɨ ghēt'el ha hoʔasɨ bet'a ʔasɨ heneredí hu dēne ts'edí hu t'ok'e losɨ dēne nadé Canada nask'athe ʔeyɨ chu yasɨ tth'ɨ dēne t'á due halyá sɨ ts'eránɨ ha tsamba thēʔá k'eralnɨ sɨ;
- ku dēne hel tth'ɨ yatɨ heʔalɨ honí ʔēk'ech'a ghá ku t'á dēne due halyá hel t'at'u dēne ʔasɨ dałtsí daɨ hel;
- honesí nihts'ęn k'olde hel ʔēghadalaná ʔeyɨ t'a dēne hel t'a yatɨ godhe daɨ hujɨ sɨ ghá hotie honɨrɨnɨ nɨdé daɨdhęn ʔá nuhets'eranɨ; chu
- dēne heł dayatɨ hoket'á dēne ʔēk'ech'a heł yatɨ chu ʔasɨ godhe dé ghá;

Ku ʔaɨɨ ʔēdirɨ PCVI ghá honɨrɨsnɨ nɨdhęn dé ʔejá hots'ęn dułtsí la naníhílé **1-866-544-1007** hutó ʔejá tsatsane benɨ hujɨ k'e nanıtá la ʔejá **justice.gc.ca/eng/cj-jp/victims-victimes/index.html**.

Ku Canada nask'athé ha dëne bet'esí nayatí Federal Ombudsman hulyé t'ą dëne ts'eraŋ ha nade

Ku Ɂədı́rı dëne Ɂeją Ɂëghadalana Federal Ombudsman dëne due halyá dé xa nadarelyá sı (OFOVC) hulyé tthęnę ts'ęn nadarelyá sı nih ts'ęn k'oldé Ɂask'athe ts'ęn, ku bela hadé nihts'ęn k'oldé t'a dałtsı hoɁası hodoghęlnı Ɂədı́rı dëne due halyá ha. Ku t'a k'oldere nedhe dëne sıyanłtı dëne Minister Justice ha heł, ku Ɂədı́rı OFOVC hots'ı dëne, nuhets'eraŋ ha nadé sı Ɂədı́re lał'é Ɂasıe heł:

- dëne hel dayałtı t'a Ɂëłk'ech'a nihts'ęn k'olde bets'ı Ɂası hıłı sı gha chu t'a dëne ts'edı ha;
- ku dëne Ɂası gha yałtı horełh de tth'ı ha nadarelyá Ɂëłk'ech'a nihts'ęn k'oldé ba chu t'a yatı hıłı dałı gha;
- ku dëne t'ą due halyá sı ts'eraŋı t'ąt'u bets'edı walı sı ha t'ok'e naradé chu province nare t'ąt'u sughua beł hoɁą ha;

- Hotthe ʔası nodhı ts'ęn tth'u ʔası kadanetá t'a ʔa t'ą dęne due halyá sı bets'edı walı sı ha; chu
- Yatı dałtı sı nıhts'ęn k'oldé bets'ęn federal t'ąt'u sughua ʔası godhé hołé ha t'ą dęne dué halyá sı ba.

Ku ʔalı ʔędırı begħı yatı honıııııı horıııııı de ʔejá tsątsąne benı hıııı k'e OFOVC bets'ı k'e nanııta la **www.victimfirst.gc.ca**, ʔeyı huto ʔejá bets'ęn dıııı'ıs la email k'e **victimfirst@ombudsman.gc.ca**, huto ʔejá bets'ęn dıııı'sı la **613-954-1651**, nanııııé **1-866-481-8429** huto darııı'edh horııııııı de **1-877-644-8385** (TTY) huto fax ʔa ʔerıııı'ıs horıııııııı de **613-941-3498** hots'ęn hanelá ha neba hoʔası.

Ku ʔédłat'u yatı nełtsı ha neba hoʔą ʔa t'a yatı nełtsı ha due hanılyá nıdhęn dé nihts'ęn k'olde federal hots'ı bets'ęn?

Ku ʔédırı dęne CVBR hots'ı haradı hu ʔédırı dęne t'a nihts'ęn k'olde ha ʔęghadalana chu honesi dęne ʔeyer honare dęne ts'erani hoʔą due hanılyá dé, neba hoʔası nets'eranihıle nıdhęn de.

Ku ʔeyı dęne nets'eraniłé nıdhęn dé neba hoʔası begħa yaneltı ha CVBR bet'esi CSC, PBC huto dęne nałtsı dęne huto RCMP, huto dęne t'ule dądel hodoghęni Canadian Border Agency (CBSA), huto Canada bası bet'esi dęne hodoghęni Public Safety (PS) hulye huto t'a dęne sıyanıtı dęne ha k'olde Justice Canada (JUS) hulye k'ı horelyu begħa yatı hustsı nıdhęn dé neba hoʔası dęne għa nayaltı dęne nedhe federal prosecutor huto yeba ʔęghadalana huto ʔédırı dęne Public Prosecution hots'ı (PPSC) Canada hots'ı nıdhęn de neba hoʔası begħa yatı nełtsı horılıh de dué hanılyá nıdhęn de. Ku nihts'ęn k'olde ha dęne nadarelyá k'ı hotıé dęne ts'erani hoʔą ʔerıht'ıs nedhe ʔá, ku neyatıe

dith'agh hoṛṛ ṛeyi ghare yatı godhe dałtı ghońı ṛa t'at'u sugbau ṛası dałtı ha, ku neyatıé t'orıdher de neł koradı tth'ı hoṛṛ.

Ku ṛedırı gha yatı hıstı nıdhęn dé ṛedırı hobests'ęn CVBR, CSC, PBC, RCMP, PS, JUS hoto PPSC ts'ęn ṛeja tsatsane beı hılı k'e nıłıh la ṛeja: **justice.gc.ca/eng/cj-jp/victims-victimes/rights-droits/complaint-plainte.html**. ku ṛedırı bets'ęn begha yatı hıstı nıdhęn dé CVBR begha CBSA beł, ṛeja nıłıh la, tsatsane beı hılı k'e complement, comments chu complaints yatı wastı nıdhęn dé tsatsane beı hılı k'é: **cbsa-asfc.gc.ca/contact/com-eng.html**.

Scan the QR code for a fully accessible online version in English.

<https://www.publicsafety.gc.ca/cnt/rsrscs/pblctns/vctms-crm-styng-nfrmd/index-en.aspx>

Balayez le code QR pour obtenir une version française en ligne entièrement accessible.

<https://www.securitepublique.gc.ca/cnt/rsrscs/pblctns/vctms-crm-styng-nfrmd/index-fr.aspx>